

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6052/2024
24.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., село ..., чији је пуномоћник Бранко Бутолен, адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 628/23 од 24.11.2023. године, у седници одржаној 24.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 628/23 од 24.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 58554/2021 од 22.12.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је тужени обавезан да му на име мање исплаћених пензија за период од новембра 2015. године закључно са децембром 2018. године исплати износе са законском затезном каматом која доспева на начин наведен у том ставу изреке. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 157.500,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 628/23 од 24.11.2023. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Првог основног суда у Београду П 58554/2021 од 22.12.2021. године, у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да му на име мање исплаћених пензија за период од новембра 2015. године закључно са децембром 2018. године исплати износе, са законском затезном каматом, наведене у том ставу изреке, као и у ставу другом изреке, тако што је одбијен, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом другим изреке, одбачена је жалба тужиоца изјављена против става првог изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 58554/2021 од 22.12.2021. године, као недозвољена. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408., у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом тужиоца не указује се на неку другу битну повреду прописану одредбом члана 407. став 1. тачке 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем туженог од 18.03.1998. године, тужиоцу је признато право на старосну пензију коју му је тужени исплаћивао до фебруара 1999. године, када је престао са исплатом. Решењем туженог од 09.09.2014. године, тужиоцу је, по његовом захтеву, успостављена исплата старосне пензије по решењу од 18.03.1998. године, почев од 24.07.2006. године, а истим решењем је и обустављена исплата пензије са 31.01.2012. године, из разлога што је тужилац корисник пензија на Косову и Метохији по основу доприноса, сходно одредби члана 119. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, због чега не може да прима две пензије. Вештачењем од стране судског вештака економско-финансијске струке утврђена је висина потраживања тужиоца на име неисплаћених пензија и то у варијанти 1, без умањења за исплаћене пензије на Косову и Метохији и у варијанти 2, уз умањења за те пензије.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца усвојио, обавезујући туженог да му исплати разлику неисплаћене пензије за утужени период, без умањења на име исплаћене пензије на Косову и Метохији, у смислу одредбе члана 154. став 1. и 172. став 2. Закона о облигационим односима, налазећи да је тужени дужан да тужиоцу накнади причињену штету јер нема доприноса тужиоца настанку штете у смислу одредбе члана 192. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду, тако што је тужбени захтев тужиоца одбио налазећи да је доношењем решења о успостављању исплате старосне пензије по решењу од 18.03.1998. године, почев од 24.07.2006. године и истим решењем обуставом исплате пензија од 31.01.2012. године, престао да постоји правни основ за исплату пензије тужиоцу од стране туженог, због чега, према налажењу другостепеног суда, нема ни основа за обавезивање туженог у смислу одредбе члана 154. и 172. Закона о облигационим односима. По мишљењу другостепеног суда, судови опште надлежности нису овлашћени да цене правилност донетог решења туженог којим је тужиоцу обустављена исплата пензија, а законитост првостепеног управног акта, у поступку по жалби или по праву службеног надзора, може да испитује надлежан другостепени орган управе, док се судска контрола обезбеђује у управном спору.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је, преиначењем првостепене пресуде, правилно применио материјално право.

Одредбом члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

Под незаконитим радом органа сматра се поступање супротно закону, другом пропису или општем акту, као и пропуштање да се закон, други прописи или општи акт примени, док се под неправилним радом подразумева чињење или нечињење противно уобичајеном и прописаном начину обављања делатности које штети праву или интересима неког лица.

У конкретном случају, тужилац је стекао право на пензију која му је исплаћивана све док исплата није обустављена (31.01.2012. године), јер је он корисник пензије по Уредби о пензијама на Косову и Метохији бр. 201/35 од 22.12.2001. године и Уредби бр. 2605/20 од 20.04.2005. године. То решење није оспоравано жалбом у управном поступку, а његовим доношењем, престао је да постоји правни основ за исплату пензија тужиоцу од стране туженог, па је другостепени суд правилно закључио да нема основа за обавезивање туженог да тужиоцу накнади штету у смислу одредбе члана 154. и 172. Закона о облигационим односима. Због тога тужилац неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић